

A. 719. b.

22 XII P-356

K
S7

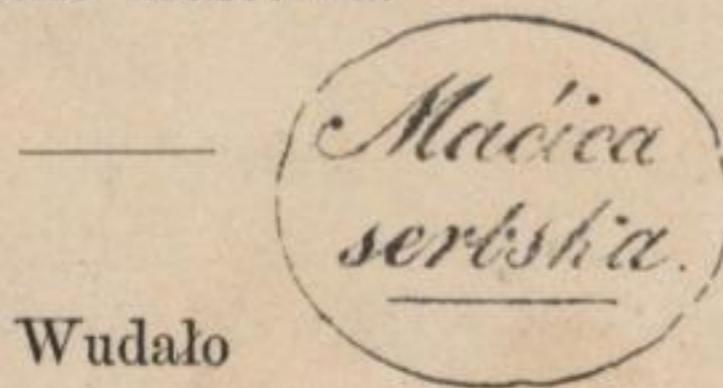
Agenda

za

cyrkwinske česće při khowanjach.

Wosebity woćiść

z agendy za evangelsko-luthersku krajnu cyrkej
sakskeho kralestwa.

Wudało

evangelsko-lutherske krajne konsistorstwo w Dreždžanach.

W Budyšinje.

Čišć a założk Smolerjec knihičišćeřnje.

1881.

248° 1066

Wobsah.

	Strona
Předspomjenje	1
A. Jednore khowanje, bjez ryče abo čelnego prédowanja	3
B. Khowanje z wotprošenjom abo z połprědo- wanjom	4
C. Khowanje z ryču pola rowa	4
D. Khowanje z čelnym prédowanjom (a z wot- prošenjom)	5
a. Formulary za žohnowanske přepodawanie do rowa	7
b. Bibliske města, kiž so k wučitanju při po- hrjebach hodža	9
Zhromadneho wopřijeća	9
Za wosebite pady	33
c. Intonacije a kollekty při khowanjach . . .	45
Zhromadneho wopřijeća	45
Za wosebite pady	54
d. Pohrjebne modlitwy	56
Zhromadneho wopřijeća	56
Za wosebite pady	64
e. Swjaty wótčenaš	75
f. Požohnowanje	76

Předspomnjenje.

Při kóždym cyrkwiskim khowanju je z wjetša žohnowanske přepodače do rowa, wučitanje bibliskeho wotdželenja, modlitwa a požohnowanje, a je-li zo žane wobstejnosće přikrótšenje žadaju, z najmjeńša žohnowanske přepodače do rowa a swjaty wótčenaš.

Při žohnowanskim přepodawaniu do rowa móže duchowny trójcy horšć pjeršće na delepušćeny kašć sypnyć.

Ma-li so pódla duchowneho spěwanski khor na cyrkwiskim khowanju wobdželić, přistupi k naspmnjennym skutkam hišće spěwanje.

Tehdy so intonacija, wotmolwjenje, kollekta a požohnowanje spěwa; hewak pak duchowny, hdyž spěwanski khor pódla njeje, naspmnjene liturgiske džele praji.

Wyše khowanjow po najjednorišim stwarje džerža so při wjetšich khowanjach, za tym hač je wosadzine wašnje a postajenje, hišće wotprošenje abo pólprěowanja, ryč při rowje a cyłe předowanje.

Cyrkwinske česće při khowanjach so pak při rowje abo na wotprošeńskim městnje, pak z džela při rowje, z džela w cyrkwi abo na wotprošeńskim městnje wotbywaju. Ćelné předowanje so přeco w cyrkwi džerži, k čemuž so wučitanje žiwjenjoběha zemréteho přizankuje.

Při wobdželenju spěwanskeho khora na pohrjebje so čělo ze spěwanjom k rowu přewodža.

Zwony so při pohrjebje zwonja, za tym hač je wosadźine wašnje a postajenie.

Ma-li wučeř duchowneho, kiž je zadzěwany, při cyrkwińskim pohrjebje zastupić, njedžerži so žana ryč, a na kóncu ma so požohnowanje w kommunikativnym stwarje („tón Knjez požohnuj nas a zwarnuj nas“ a t. d.) prajić, abo zhromadžene přewodžeŕstwo móže tež za požohnowanje džewjaty khěrluš z hłosom wuspěwać:

„Bóh budź nam hnadny a miłosćiwy a daj nam swoje požohnowanje, wón daj nam swoje woblico swěćić, zo my na zemi póznajemy jeho puće; požohnuj nas Bóh, naš swěrny Bóh, požohnuj nas Bóh a daj nam swój Boži měr.
Hamjeń.“

Khowanje, za tym hač po jednorym stwarje abo z ryču pak z předowanjom so stanje, ma so po scěhwacym porjedże džeržeć.

A. Jednore khowanje,

bjez ryče abo čelného předowanja.

1. **Pohrjebny khěrluš**, bjez tym zo so kašć dele staja a so do rowa pušća.
2. **Žohnowanske přepodaće do rowa**. Duchowny k rowej stupiwiši rjeknje: „W mjenje Boha, Wótca a Syna a swjateho Ducha. Hamjeń.“ — a wučita potom jedyn z požohnowanskich formularow strona 7 sc̄ehowace.
3. **Wučitanje słowa ze swjateho pisma**. „Slyšeće słowo swjateho pisma, kotrež napisane steji — — a so tak ma: (Přihodne města hladaj str. 9 sc̄.).
4. **Swjaty wótčenaš** (str. 76).
5. **Intonacija z wotmolwjenjom a z kollektu**, kiž ma so ze zapisa kollektow str. 45 sc̄. wuzwolić.
6. **Požohnowanje** (str. 76).
7. **Dospěwanje**.

Hdyž so při khowanju spěwanski khor njewobdželi a spěwanje wupanje, móže duchowny město 5 jenu pohrjebnych modlitwów strona 56 sc̄. prajić a w tajkim padže swjaty wótčenaš k tej modlitwje přizanknyć.

B. Khowanje z wotprošenjom

abo z pólprědowanjom.

Wotprošenje abo pólprědowanja je w cyrkwi abo na wotprošeńskim městnje džeržec.

Swjatočnosć pola rowa ma so po postajenjach pod A. zložować. Za tón pad, zo so wotprošenje a čelne předowanje džeržitej, hladaj přispomnjenje pod D.

C. Khowanje z ryču pola rowa.

1. Pohrjebny khěrluš.
2. Žohnowanske přepodače do rowa (str. 7 sčěhowace).
3. Wučitanje słowa ze swjateho pisma (str. 9 sč.).
4. Pohrjebna ryč pola rowa.
5. Swjaty wótčenaš (str. 76).
6. Intonacija z wotmolwjenjom a z kol-lektu (str. 45 sč.).
7. Požohnowanje (str. 76).
8. Dospěwanje.

Je-li zo so pohrjebna ryč w cyrkwi abo na wotprošeńskim městnje džerži, móže swjatočnosć pola rowa pak prjedy njeje pak po njej so stać.

Ma-li so žane khorowe spěwanje, dha ma swoje městno pak do pohrjebneje ryče pak po njej.

Město intonacije z wotmolwjenjom a z kollektu móže duchowny tež jenu pohrjebnych modlitwow (str. 56 sc.) prajić a w tajkim padže swjaty wótčenaš pak k pohrjebnej ryči pak k pohrjebnej modlitwje přizanknyc.

D. Khowanje z čelnym předowanjom (a z wotprošenjom).

1. **Pohrjebny khěrluš.**
2. **Žohnowanske přepodače do rowa** (str. 7 scěhowace).
3. **Krótke słowo ze swjateho pisma**, n. přikl.:

Knježe, wuč nas wopomnić, zo wumrjeć dyrbimy, zo bychmy mudri byli.
(Ps. 90, 13.)

Abo:

Pójmy, wróćmy so zaso k temu Knjezej, přetož wón je nas zranił, wón budže nas tež zahojić; wón je nas zbił, wón budže nas tež wobaleć. (Hos. 6, 1.)

Abo:

Ja sym to horjestawanie a to žiwjenje, praji Khrystus, štóž do mnje wěri, budže

žiwy, hač runje wumrje, a štóž je žiwy a wěri do mnje, tón nihdy njebudže wumrjeć.
(Jan. 11, 25—26.)

Abo:

Smjeré je póžrjeta do dobyća. Smjeré, hdže je twoje žahadło? Hdže je, hela, twoje dobyće? Smjeré žahadło pak je hrěch, a hrěcha móć je zakoń. Ale Bohu budź džak, kiž nam to dobyće dawa přez našeho Knjeza Jezom Khrysta. (1. Kor. 15, 54—57.)

Abo:

Hišće druhi sabatny wotpočink je wostajeny Božemu ludu, přetož štóž k jeho wotpočinku je přišoł, tón samy wotpočuje tež wot swojich skutkow, runje jako Bóh wot tych swojich. Khwatajmy teho dla za tym, zo bychmy nutř přišli k temu samemu wotpočinku. (Hebr. 4, 9—11.)
Hamjeń.

4. Na to přewodzeŕstwo khěrluš abo krótke štučki spěwajo so do cyrkwe podawa.

5. Spěwanje khěrluša w cyrkwi.
6. Prědowanje.
7. Wučitanje žiwjenjoběha.
8. Modlitwa (jena pohrjebnych modlitwow str. 56 sc.).
9. Swjaty wótčenaš (str. 76).
10. Spěwanje khěrluša abo khorski spěw.
11. Intonacija z wotmolwjennjom a z kol-lektu (str. 45 sc.).
12. Požohnowanje (str. 76).
13. Dospěwanje.

Ma so wyše předowanja hišće wotprošenje abo pôlprédowanja džeržeć, dha ma posleňše, kotrež na wołtař sluša, swoje město bjez horjeňsimaj čisłomaj 10 a 11, k čemuž smě so krótke spěwanje přidawać.

a. Formulary za žohnowanske přepodawanie do rowa.

W mjenje Boha, Wótca, Syna a swjateho Ducha. Hamjeń.

1.

Hdyž je so wšehomócnemu Bohu spo-dobało, našeho N. N. (našu N. N.) z tuteje časnosće do wěčnosće zawałać, dha

jeho (ju) do Božje ruki poručamy a jeho (jejne) čelo do Božje role, zemju k zemi, popjeł k popjełej, próch k próchej kładźemy we wěstej nadziji horjestaća k wěčnemu žiwjenju, přez našeho Knjeza Jezom Khrysta, kotryž naše hubjene čelo přeměni, zo podomne budže jeho krasnemu čelu po tej mocy, z kotrejž wón tež wšitke wěcy sebi móže podcisnyć. Hamjeń.

2.

Knjezej na žiwjenju a smjerći je so spodobało, dušu našeho (našeje) N. N. z tuteje časnosće do wěčnosće zawałać. Jeho (jejne) čelo do Božje role kładźemy. Wot zemje je wzate, do zemje so zaso wobroći. Jezus Khrystus, naš Knjez, jo junu zbudzi na swojim wulkim dnju. Jeho (jejnu) dušu pak poručamy Božej smilnosći, našeho jeničkeho srđnika a zaryčnika Jezom Khrysta dla. Hamjeń.

3.

Wot zemje sy wzaty (wzata), do zemje
so zaso wobroćiš. Jezus Khrystus, naš
zbóžnik a wumožnik tebje zbudź na sud-
nym dnju. Hamjeń.

4.

Ćělo zemi, dušu do Božeje ruki, wot-
počuj we měrje pod škitom wjeršnego a
čakaj na horjestawanje. Hamjeń.

b. Bibliske města,

kiž so k čitanju při pohrjebach hodža.

1. Psalm 73, 23—26. Dha wšak
wostanu ja přeco při tebi, přetož ty džer-
žiš mje za moju prawu ruku. Ty wodžiš
mje po swojej radže, a wozmješ mje na
posledku z česću horje. Hdyž ja jeno
tebje mam, dha ja ničo njerodžu wo
njebjesa a wo zemju. Hač mi runje čělo

a duša zawutlitej, dha wšak ty sy,
Božo, kóždy čas mój wutrobny trošt a
mój džěl.

2. **Psalm 90, 2—13.** Knježe Božo,
ty sy naše wukhowanje stajnje a přeco.
Prjedy dyžli hory buchu, a swět stworjeny
bě, sy ty, Bóh, wot wěčnosće hač do
wěčnosće. Kiž ty ludzom daš wumrjeć
a rjeknješ: Přińdźe zaso, wy čłowske
džěci. Přetož tawzynt lět je před tobu
jako džen, kiž wčera zašoł je, a jako
nócna wacha. Ty daš jim preč hić, jako
rěka preč dže, a su jako són, runje jako
trawa, kotraž wšak bórzy zwjadnje, kotraž
rano kće a skoro zwjadnje a na wječor
posyčena budže a wuskhnje. To čini twój
hněw, zo my tak zahinjemy, a twoja
surowosć, zo my tak nahle preč dyrbimy.
Přetož naše złoscē postajiš ty prjódk so,
naše potajne hrěchi na swětło před swoje
wobliče. Teho dla zaídu wšitke naše

dny přez twój hněw; my naše lěta dokonjamy jako ryč. Naše žiwjenje traje sydomdžesać lět, hdyž wysoko přińdže, je wósomdžesać lět, a hdyž je krasne było, dha je próca a křiwda było, přetož wone so ruče minje, jako bychmy preč lećili. Štó wěri pak, zo ty so tak jara hněwaš? a štó boji so před tajkej twojej surowosću? Wuč nas wopomnić, zo my wumrjeć dyrbimy, zo bychmy mudri byli.

3. Psalm 130. Z hłubiny wołam ja so, Knježe, k tebi. Knježe, wusłyš mój hłós, njech twojej wuši kedźbujetej na tón hłós mojich pokornych próstwow. Chceš-li ty, Knježe, hrěchi přicpić, Knježe, štó budże wobstać? Přetož pola tebje je to wodaće, zo so će boja. Ja čakam na teho Knjeza, moja duša wočakuje, a ja spušćam so na jeho słowo. Moja duša wočakuje na teho Knjeza wot jeneje raňšeje wachi hač do druheje. Počakaj, Israelo,

na teho Knjeza, přetož pola teho Knjeza je hnada a wjele wumózenja pola njeho. A wón budźe Israela wumóć ze wšitkich jeho hrěchow.

4. Jana 5, 24—29. Naš Knjez Jezus praji: Zawěrnje, zawěrnje, ja praju wam, štóż moje słowo słyši a wěri temu, kiž mje pósłał je, tón ma wěčne žiwjenje a njepřińdże na sudženje, ale wón je wot smjerće k žiwjenju so přećišał. Zawěrnje, zawěrnje ja praju wam, štunda přińdże a je hižom nětk, zo morwi budźa hłós teho Syna Božeho słyšeć, a kotriž jón budźa słyšeć, či budźa žiwi. Přetož runje jako tón Wótc ma to žiwjenje sam we sebi, tak wón je tež temu Synej podał, zo by wón to žiwjenje sam we sebi měł, a je jemu móć dał, tež sudženje dzeržeć, teho dla, zo wón čłowski syn je. Njedžiwajće so temu. Přetož ta štunda dže, we kotrejž wšitcy, kiž we rowach su,

budźa jeho hłós słyšeć, a póndza won
ći sami, kiž su dobre činili, k horjestaw-
anju teho žiwjenja, kiž pak złe su či-
nili, k horjestawaniu teho sudženja.

5. Jana 14, 1—6. Naš Knjez
Jezus džeše k swojim wučomnikam: Waša
wutroba so njestróž. Wěriće-li wy do
Boha, dha tež do mnje wěriće. We mo-
jeho Wótca domje je wjele wobydlenjow.
Hdy by temu tak njebyło, dha bych
k wam rjeknył: Ja du tam, wam to
město přihotować. A hač bych tam šoł,
wam to město přihotować, dha wšak chcu
zaso přiníć, a was k sebi wzać, zo byšće
tež wy byli, hdžež ja sym. A hdže ja
du, to wy wěsće, a tón puć tež wěsće.
Džeše k njemu Thomaš: Knježe, my nje-
wěmy, hdže ty džeš, a kak móžemy puć
wjedźeć? Jezus rjekny k njemu: Ja
sym tón puć a ta wěrnosté a to ži-

wjenje; nichtó njepřiúdže k Wótcej, khiba přez mje.

6. **Rom. 6, 8—11.** Smy-li pak z Khrystusom wumrjeli, dha wěrimy, zo my tež z nim žiwi budźemy, a wěmy, zo Khrystus, wot morwych zbudżeny, wjacy njewumrje; smjeré dale nad nim njeknježi. Přetož zo je wón wumrjeł, je hrěchu wumrjeł junu; zo pak je žiwy, je Bohu žiwy. Tak tež wy, mějće so sami za tych, zo sće hrěchu morwi, ale žiwi Bohu we Khrystusu Jezusu, našim Knjezu.

7. **Rom. 8, 31—39.** Sto dha chcemy dale prajić? Je Bóh za nas, štó móže přećiwo nam być? Kotryž tež sam swojeho Syna njeje přepušćił, ale je jeho za nas wšitkich podał, kak dha by wón tež njechał z nim wšitko nam hnadnje dać? Štó cheył na wuzwolenych Božich skoržić? Bóh je tudy,

kiž prawych čini. Stó chce zatamać? Khrystus je tudy, kiž wumrjeł je, haj hišće wjacy, kiž tež zbudženy je, kotryž je na prawicy Božej a zastupuje nas. Stó chce nas wotdželić wot Khrystusoweje lubosće? žałosć abo stysknosć abo přesčěhanje abo hłód abo nahota abo strachota abo mječ? Jako pisane steji: Twoje dla budžemy cylički džeń zabići; my budžemy džerženi jako wowcy k rězanju. Ale we wšitkim tym přewinjemy dale bóle přez teho sameho, kiž nas lubował je. Přetož ja sym wěsty, zo ani smjeré ani žiwjenje, ani jandžel ani knjejstwo ani móć, ani nětčiše ani přichodne, ani wysoke ani hłuboke, ani žane druhe stworjenje njemóže nas dželić wot teje lubosće Božeje, kotraž je we Khrystusu Jezusu, našim Knjezu.

8. 1. Kor. 15, 16—26. Přetož je-li zo morwi horjenjestawaju, dha tež Khrystus

njeje horjestanył. Njeje-li pak Khrystus horjestanył, dha je waša wěra podarmo, a wy hišće sée we wašich hrěchach, tež teho dla ēi, kiž su we Khrystusu wusnyli, su zhubjeni. Je-li zo my jeno w tym žiwjenju na Khrystusa nadžiju stajimy, dha smy my bjez wšitkimi ludźimi ēi najhubjeńši. Nětk pak je Khrystus wot morwych horjestanył a je tón prěnički był bjez tymi, kotriž su wusnyli. Přetož wšak přez člowjeka přińdže smjeré, a přez člowjeka je tež přišlo to horjestawanje tych morwych. Přetož runje jako we Hadamje wšitcy wumru, tak budža tež wšitcy we Khrystusu wožiwić. Ale kóždy po swojim rjadu. Khrystus jako to prěničke; potom ēi, kiž su Khrystusowi, hdyž wón přiné budže. A potom budže kóne, hdyž wón kralestwo Bohu a Wótcu podać budže, hdyž wón budže k ničemu sčinić wšitko knjejstwo a wšitku wyšnosć a móć. Wón pak dyrbi

knježič, hač budže wšitkich swojich nje-
přećelow pod swoje nohi połožié. Posleni
njepřećel pak, kiž k ničomu sčinjeny budže,
je smjeré.

9. 1. Kor. 15, 42—50. Syte budže
čeļo zachodne, a budže horje stanyć nje-
zachodne. Wone budže syte we nječesći, a
budže stanyć we krasnosći. Syte budže
we słabosći, a budže stanyć we mocy.
Syte budže čelnne čeļo, a budže stanyć
duchomne čeļo. Přetož druhe je čelnne čeļo,
a druhe je duchomne čeļo. Jako tež pi-
sane steji: Tón přeňsi člowjek, Hadam, bu
sčinjeny k žiwej duši, a tón posleni Hadam,
zo by duch był, kiž žiwjenje dawa. Dha
teho dla duchomne čeļo njeje přeňše, ale
to čelnne, potom pak přińdže to duchomne.
Tón přeni člowjek wot zemje je zeński;
tón druhí člowjek pak je tón Knjez z nje-
bjes. Kajkiž je tón zeński, tajcy su tež
či zeńscy; a kajkiž je tón njebjeski, tajcy

su tež či njebjescy. A kaž my njesli smy znamjo teho zeńskeho, tak tež my budžemy njesé znamjo teho njebjeskeho. To pak ja praju, lubi bratřa, zo čělo a krej njemóžetej Bože kralestwo herbować; ani tež to zachodne njebudźe herbować to njezachodne.

10. 1. Kor. 15, 51—57. Hlaj, potajnosé ja wam praju: My wšitcy njebudźemy wusnyć, ale wšitcy pak budžemy přeměnjeni. A to same nahle we wokomiknjenju na tu poslenju trubu. Přetož ta budźe zatrubić, a či morwi budźa stanyć njezachodni, a my budžemy přeměnjeni. Přetož to zachodne dyrbi so njezachodne woblec, a to smjertne dyrbi so njesmjertnosé woblec. Tehdom budźe so dopjelnić to słowo, kotrež je napisane: Smjeré je póżrjeta do dobyća. Hdže je, smjerć, twoje žahadło? Hdže je, hela, twoje dobyće? Teje smjerē žahadło pak je hrěch, a teho hrěcha móć je

zakoń. Ale Bohu budź džak, kiž nam to dobyće dawa přez našeho Knjeza Jezom Khrysta.

11. 2. Kor. 5, 1—10. My wěmy pak, je-li zo naša zeińska khěža teje hěty rozłamana budže, zo wot Boha nowe twarjenje mamy, dom, kiž ž rukomaj njeje sčinjeny a wěčny je we njebjesach. A teho dla chce so nam tež po tym našim wobydlenju, kotrež z njebjes je, a požadamy wutrobnje, zo bychmy z tym samym přiwoblečeni byli; tak pak, je-li zo my tež nawoblečeni a nic nazy nama- kani budźemy. Přetož dokelž w tej hěci smy, požadamy my a smy wobčeženi, my pak radšo njechali wuslečeni, ale nawoblečeni być, zo by to smjertne póžrjete było wot žiwjenja. Kiž nas pak k temu přihotuje, to je Bóh, kiž nam tež tón zaw-

dawk, teho Ducha, dał je. Teho dla smy my přeco dobreje nadžije a wěmy, zo, dokelž w čele přebywamy, my we czuobje khodźimy wot teho Knjeza. Přetož my we wěrje khodźimy a nic we widženju. My pak dobreje nadžije smy a zwolimy radšo z čěla won hić a doma być pola teho Knjeza. Teho dla my tež cyle za tym stejimy, njech smy doma abo w czuobje, zo bychmy so jemu spodobali. Přetož my so wšitcy dyrbimy zjewić před sudnym stołom Khrystusowym, zo by kóždy dostał, za tym jako je činił při čelnym žiwjenju, njech je dobre abo złe.

12. 1. Thes. 4, 13—18. Ja pak wam, lubi bratřa, nochcu zamjelčeć wot tych, kiž wusnyli su, zo njebyšće žarowali, jako či druzy, kotriž žaneje nadžije nimaju. Přetož hdyž my wěrimy, zo Jezus wumrjeł a stanył je, dha budže tež Bóh tych, kiž wusnyli su přez Jezusa,

z nim přiwojeseć. Přetož to my wam prajmy, jako słowo teho Knjeza, zo my, kiž žiwi wostanjemy hač na Knjezowy přichod, njebudźemy tola pjedy tych přině, kotriž wusnyli su. Přetož wón sam, tón Knjez, budže z wołanjom a z hłosom teho wyšseho jandžela a z trubjelu Bożej z njebjes dele přině, a či morwi we Khrystusu budža najpjedy stanyć. Potom my, kiž žiwi wostanjemy, budźemy z nimi w hromadže torhnjeni w mróčelach, temu Knjezej napřečiwo do lofta, a budźemy tak wěčnje při tym Knjezu. Dha troštujće so bjez sobu z tymi słowami.

13. 1. Pětr. 1, 3—9. Khwaleny budź Bóh a tón Wótc našeho Knjeza Jezom Khrysta, kiž nas po swojej wulkej smilnosći z nowoh' porodził je na žiwu nadžiju, přez to horjestaće Jezom Khrysta wot mórwyh, k njezachodnemu a k njezmazanemu a k njezwjadnemu herbstu,

kotrež wam skhowane je w njebjesach, kiž wy z Božeje mocy, přez wěru wobar-nowani budčeće k zbóžnosći, kotraž přihotowana je, zo so zjewić budže we poslenim času, we kotrymž wy so wjeselić budčeće, kiž nětk mału khwilu (je-li zo trjeba je) so rudžiće we wšelkich spytowanjach, zo by waša wěra, hdyž spytana budže, wjele krasniši so wopokazała, dyžli zachodne złoto, kotrež přez woheń spytane budże, khwalbje, k česći a krasnosći, hdyž so Jezus Khrystus zjewić budże, kotrehož njejsće widzeli a wšak jeho lubujeće, a nětk do njeho wěriće, hač jeho runje nje-widzije, dha budčeće so wjeselić z nje-wurjeknjenym a krasnym wjeselom a kónc wašeje wěry dostać, dušow zbóžnosć.

14. Zjew. Jan. 1, 8. 17. 18. Ja sym to A a to O, tón započatk a kónc, praji tón Knjez, kiž je a kiž běše a kiž přiné budże, tón wšehomócný. A jako jeho

widźich, padźech ja k jeho nohomaj jako morwy. A wón połoži swoju prawu ruku na mnje a džeše ke mni: Njebój so, ja sym tón přeni a posleni a tón žiwy. Ja běch morwy, a hlaj, ja sym žiwy wot wěčnosće hač do wěčnosće a mam kluče teje hele a teje smjerée.

15. Zjew. Jan. 7, 9—15. Potom widźich ja, a hlaj, wulki lud, kotrehož nichtó njemóžeše přerachnować, ze wšitkich pohanow a rodow a ludzi a ryčow, kiž stejachu před tym stołom a před tym jehnjećom, a běchu woblečeni do bělých drastow a mějachu palmy we swojimaj rukomaj, a wołachu z wulkim hłosom a džachu: Zbožo budź našemu Bohu, kiž na tym stole sedži, a temu jehnjeću. A wšitcy jandželjo stejachu wokoło stoła a wokoło tych staršich a wokoło tych štyrjoch zwěrjatow a padźechu před tym stołom na swoje wobliča a modlachu so před Bohom

a džachu: Hamjeń, khwalba a česé a mudrosé a džak a krasnosé a móć a sylnosé budź našemu Bohu wot wěčnosće hač do wěčnosće. Hamjeń. A jedyn tych staršich wotmolwi a džeše ke mni: Štó su ďi z bělymi drastami woblečeni? A z wotkal su woni přišli? A ja džach k njemu: Knježe, ty to same wěš. A wón dješe ke mni: To su ďi, kotřiž su přišli z wulkeje tyšnosée a su swoje drasty wu-myli a je wubělili we tej jehnjećowej krwi. Teho dla su woni před tym stołom Božim a služa jemu wo dnjo a w nocy we jeho cyrkwi. A tón, kiž sedži na stole, budže wyše nich bydlić. Jim so wjacy njezechće jěscé ani pić; tež njebudže na nich panyć słónco ani žana hěca. Přetož to jehnjo, kiž je srjedža stoła, budže jich pasé a přewodźeć k žiwym žórłam wody,

a Bóh budźe wutrěć wšitke sylzy z jich wočow.

Přispomjenje: Tute bibiske města so z bohatoho podawanja swjateho pisma po potrěbnosći za kózde wosebite khowanje lohko přisporić dadža. Duž njech je tudy na někotre tajke města hišće pokazane.

I.

Města bjez džiwanja na wosebite pady.

1. **Psalm 31, 2—6.** Knježe, na tebje so ja spušćam, njedaj mi nihdy do haniby přinć, wutorhí mje přez swoju prawdosć. Nakhil swoje wuchó ke mni, nahle wumoz mje. Budź mi sylna skała a twjerdy hród, zo by mje skhował. Přetož ty sy moja skała a mój hród, a twojeho mjena dla chcył ty mje wodžié a wjesé. Ty chcył mje z teje syče wučahnyé, kotruž mi powlakli su, přetož ty sy moja sylnosć. Do twojeju rukow poruču ja swojeho ducha, ty sy mje wumohł, Knježe, ty swérny Božo.

2. Psalm 39, 6—9. Knježe, wuč mje, zo kónc zo mnu budźe, a zo moje dny su wotměrjene, zo bych pónzał, kak zachodny ja sym. Hlaj, moje dny su wot tebje na dłóní wotměrjene, a moje žiwjenje je jako ničo před tobū. Zawěsće, wšitcy ludžo su cyle kničomni, hač runje steja, zela. Woni khodža jako sčěn a činja sebi wjele prócy podarmo, woni zhromadžuja a njewjedža, štó to dostanje. Čeho dha nětk, Knježe, so mam trošto-wać? Ja so spušćam na tebje.

3. Psalm 42, 2—6. Jako jeleń jachli po zymnej wodźe, tak zdychuje moja duša, Božo, k tebi. Mojej duši chce so pić po Bozy, po tym žiwyem Bozy. Hdy budu ja tam přinć, zo ja Bože wobličo wohladam? Moje sylzy su mój khlěb wo dnjo a w nocy, dokelž wšědnie ke mni rjeknu: hdźe je twój Bóh? Hdyž ja pak na to spominam, wuliju ja

sam při sebi swoju wutrobu. Přetož ja chcył rad hić z tej zhromadźiznu a z nimi khodžié do Božeho doma z wjesełym hłosom a z dżakowanjom w zhromadźiznje tych, kotriž swjeća. Što rudziš ty so, moja duša, a sy tak njepokojna we mni? Čakaj na Boha, přetož ja budu so jemu hišće dżakować, zo wón mi pomha ze swojim wobličom.

4. Psalm 71, 17—20. Božo, ty sy mje wot młodosće wučił, teho dla připowjedam ja twoje džiwy. Tež njewopuše mje, Božo, w mojej starosći a šědžiwości, hač ja twoje ramjo wupowjedam džěcidžěćom a twoju móć wšitkim, kotriž hišće přinć budža. Božo, twoja prawdosć je wysoka, kiž ty wulke wěcy činiš, Božo, štó je tebi podobny? Ty činiš, zo ja zhonju wšelaku a wulku stysknosć, a činiš mje zaso žiweho a wuwjedžeš mje zaso z hłubiny teje zemje.

5. Psalm 139, 1—12. Knježe, ty wobhoniš mje a zeznaješ mje. Ja sedžu abo stawam, wěš ty jo, ty rozymiš moje mysle z daloka. Ja khodžu abo ležu, wobsahaš ty mje a wěš wšitke moje puće. Přetož prjedy dyžli słowo na mój jazyk přińdže, hlaj, Knježe, wěš ty to wšitko. Ty zhotuješ, štož ja prjedy a potom činju, a dzeržiš swoju ruku nade mnu. Tajke póżnaće je mi jara džiwne a wysoke, ja njemóžu k njemu dosahnyć. Hdže ja póndu před twojim Duchom, a hdže dyrbju ja čeknyć před twojim wobličom? Hdy bych ja stpił do njebjes, sy ty tam; a hdy bych sebi pósłał do hele, hlaj, sy ty tež tam. Wozmu-li ja sebi křidla raňšich zerow, zo bych bydlił při najdalším morju, dha by wšak mje twoja ruka tam wjedla a twoja prawica mje dzeržała. Rjeknu-li ja: Njeh mje čěmnosć přikryje, dha tež nóc je swětla wokoło

mje. Přetož tež čěmnosć nječini čěmne před tobu, a nóc swěci so jako džeń, čma je runje jako swětlo.

6. Jana 11, 21—27. Duž džeše Martha k Jezusej: Knježe, hdy by ty tudy był, mój bratr njebudžiše wumrjeļ. Ale ja wěm tež hišće, zo, štož ty prosyš wot Boha, to budže či Bóh dać. Jezus praji k njej: Twój bratr dyrbi stanyć. Martha praji k njemu: Ja derje wěm, zo budže wón stanyć w horjestawanju na poslenim dnju. Jezus praji k njej: Ja sym to horjestawanje a to žiwjenje, štóž do mnje wěri, budže žiwy, hač wón runje wumrje, a štóž je žiwy a wěri do mnje, tón nihdy njebudže wumrjeć. Wěriš to? Wona praji k njemu: Knježe, haj, ja wěrju, zo ty sy Khrystus, tón Syn Boži, kiž na swět je přišoł. A jako wona to běše wuryčała, woteídze wona a zawała swoju sotru Marju potajnje a džeše k njej mjelčo: Tón mištr je tudy a woła če.

7. **Rom. 5, 1—6.** Dokelž teho dla smy prawi činjeni přez wěru, dha mamy pokoj z Bohom přez našeho Knjeza Jezom Khrysta, přez kotrehož my tež přistup mamy we wěrje k tej samej hnadźe, we kotrejž stejimy, a khwalimy so w nadziji teje přichodneje krasnosće, kotruž Bóh dać budźe. Nic pak samo to, ale my khwalimy so tež tych tyšnosćow, dokelž wěmy, zo tyšnosć sćeřpliwość přinjese, a sćeřpliwość přinjese zhonjenje, zhonjenje pak přinjese nadziju, nadzija pak njezahanibi. Přetož ta lubosć Boža je wulata do našeje wutroby přez swjateho Ducha, kotryž nam je daty, přetož tež Khrystus, jako my hišće słabi běchmy, je po tym času za nas bjezbóžnych wumrjeł.

8. **Rom. 6, 16—23.** Njewěsće, komuž so podaće za wotročkow k poslušnosći, teho wotročcy sće wy, kotremuž wy

poslušni sée; njech je hrěchej k smjeréi, abo njech je tej poslušnoséi k prawdoséi. Ale khwalba budź Bohu, zo sée wotročcy hrěchow byli, nětk pak sée z`wutrobu poslušni temu znamjenju teje wučby, ko-tremuž wy podači sée. Dokelž pak nětk sée wuswobodženi wot hrěchow, sée wy wotročcy sčinjeni teje prawdosée. Ja ryču po čłowskim wašnju wašeho ēěla słabosée dla. Runje jako swoje stawy sée k službje podali tej nješwarnosći a njeprawdoséi, wot jeneje njeprawdosée k druhej, tak podajće tež nětk swoje stawy k službje teje prawdosée, na swjećenje. Přetož jako hrěcha wotročcy běše, dha běše wy frej wot prawdosée. Kajki dha wy tehdy wužitk měješe wot tych wěcow, kotrychž so nětk hanibuječe? Přetož kónc tych samych je smjerć. Nětk pak, dokelž wy wot hrěcha sée frej sčinjeni a Boži wotročcy, maće wy swój

wužitk, zo swjeći budžeće, kóne pak je wěčne žiwjenje. Přetož smjeré je hrěchow mzda, ale dar Boži je to wěčne žiwjenje w Khrystusu Jezusu, našim Knjezu.

9. Rom. 14, 7—10. Přetož žadyn bjez nami njeje sam sebi žiwy, a žadyn njewumrje sam sebi. Hdyž pak žiwi smy, smy my temu Knjezej žiwi; wumrjemy my, dha wumrjemy my temu Knjezej. Teho dla, njech my smy žiwi abo njech wumrjemy, smy my teho Knjeza. Přetož k temu je tež Khrystus wumrjeł a stanył a wožiwił, zo by wón na morwych a na žiwych knježił. Ty pak, što sudžiš swojeho bratra? Abo ty druhi, što zacpiš ty swojeho bratra? Přetož my budžemy wšitcy postajeni před tón sudny stoł Khrystusowy.

II.

Města za wosebite padý,

a to při khowanju

a. džěsá.

10. **1. Kral. 17, 17—24.** A potom skhori teje žony, Heliasoweje hospozy, syn, a bě tak jara khory, zo žadyn dych we nim njebě. A wona džeše k Heliasej: Što mam ja z tobú, ty mužo Boži? Ty sy ke mni přišoł, zo by na moju złósé spominane było a mój syn morjeny był. Wón dješe k njej: Daj mi jow swojeho syna. A wón wza jeho z jeje klina a dješe na łubju, hdjež bydleše, a połoži jeho do swojeho łoża. A modleše so k temu Knjezej a dješe: Knjeże, mój Božo, sy ty tež tej wudowje, pola kotrejež ja hósé sym, tak zlě činił, zo sy jeje syna morił?

A wón so měrješe tři króé na tym džesću a wołaše so k temu Knjezej a džeše: Knježe, mój Božo, ja ée prošu, njech ta duša teho džesća zaso do njeho přińdže. A tón Knjez wusłyša Heliasowy hłós, a ta duša přińdže zaso do teho džesća, a bu žiwe. A Helias wza to džěco a přinjese jo z lubje do khěže a da jo jeho maćeri a džeše: Hlaj, twój syn je žiwy! A ta žona džeše k Heliasej: Nětk ja póznaju, zo ty Boži muž sy, a teho Knjeza słowo we twojim rée je wěrnosé.

11. Jerem. 31, 15. 16. Tak praji tón Knjez: Hłós je w Ramje słyšany, žałosćenje a zrudne płakanje; Rahel wo-płače swojich synow a nochce so dać troštować swojich džěci dla, zo je z nimi won. Tón Knjez praji tak: Přestań wołać a płakać, a twojej woči nje-płaćtej, přetož twoje džělo budže derje

zapłaćene, praji tón Knjez, přetož woni budža so zaso wróćić z kraja teho nje- přećela.

12. Mat. 18, 10—14. Tón Knjez Jezus džeše: Hlajće, zo byšće tych mólě- kich žaneho njezacpili. Přetož ja praju wam: Jich jandželjo w njebjesach widźa stajnje to wobličo mojego Wótca w nje- bjesach. Přetož čłowski syn je přišoł, to zbóžne činić, štož zhubjene je. Što so wam zda? hdy by štó měł sto wowcow, a jena wot nich so zabłudžiła: njewostají wón te dżewjeć a dżewjećdžesać na ho- rach, dže tam a pyta tu zabłudżenu? A hdyž so stanje, zo wón ju namaka, za- wěrnje praju ja wam, wón so bóle nad njej zwjeseli, dyžli nad tymi dżewjeć a dżewjećdžesać, kotrež so njeběchu zabłu- džiłe. Tak tež njeje wola před wašim Wótcom w njebjesach, zo by jedyn wot tych małych zhubjeny był.

b. młodzенца.

13. **Luk. 7, 11—16.** A nazajtra so sta, zo Jezus do města z mjenom Nain džěše, a jeho pósłow džěše wjele z nim a wjele luda. Jako wón pak blizko k měšćanskim wrotam přińdže, hlaj, tam njesechu morweho won, kiž běše jedyn jenički syn swojeje maćerje, a wona běše z wudowu, a wjele luda z města džěše z njej. A jako ju tón Knjez wuhlada, bě jemu teje sameje žel a džeše k njej: Njepļač! A přistupiwši dótkny so teho kašća. Ći nošerjo pak zastachu. A wón džeše: Młodźenco, ja praju ći, stai horje! A tón morwy zebra so horje a poča ryčeć. A wón da jeho jeho maćeri. Bojosć pak jich wšitkich zapopadže a khwalachu Boha a džachu: Wulki profeta je bjez nami postanył, a Bóh je k swojemu ludu pohladał.

c. młodeje holey (knježny).

14. Mark. 5, 35—42. Jako Jezus hišće tak ryčeše, přiídzechu někotři wot čeledže teho šulskeho wyšseho w Kaper-naumje, z mjenom Jairusa, a džachu: Twoja džowka je wumrjeļa, što ty hišće teho mištra prócuješ? Jezus pak hnydom wusłyša tu ryč, kiž běše ryčana, a džeše k temu šulskemu wyššemu: Njebój so, jeno wěř! A njeda nikomu za sobu hić, hač jeno Pětrej a Jakubej a Janej, Jakubowemu bratrej. A wón přiídže do khěže teho šulskeho wyšseho a widžeše tón ropot, a kotriž jara płakachu a skiwachu. A wón dješe k nim přišedší nutř: Sto wy tajki ropot éřiće a płačeće? to džěćo njeje wumrjeļo, ale spi. A woni so jemu smějachu. Wón pak wuhna wšitkich a wza k sebi teho džesća nana a maćeř a tych, kotriž z nim běchu, a dješe nutř,

hdžež to džěćo ležeše. A wón přija to džěćo za ruku a džeše k njemu: Talitha kumi! to je přełožene: Holčatko, ja praju tebi: stawaj! A na měsće postany to holčatko a khodžeše wokoło.

d. nana abo maćerje.

15. Psalm 27, 7—10. Knježe, slyš mój hłós, hdyž ja wołam, smil so nade mnu a wusłyš mje. Moja wutroba so dopomni twojich słowow: Wy dyrbiće moje wobličo pytać. Teho dla pytam ja tež, Knježe, twoje wobličo. Njepotaj swoje wobličo přede mnu a njezastorč we hněwje swojego wotročka, přetož ty sy moja pomoc. Njewopušć mje a nje-wotčehń ruku wote mnje, Božo, moje zboże; přetož mój nan a moja mać mje wopušćitaj, ale tón Knjez so po mni horje bjerje.

e. nahle zemrjetých.

16. Mark. 13, 33—37. Tón Knjez Jezus džeše: Hladajće so teho dla, a wachujće a modlće so, přetož wy njewěsće, hdy čas je. Runje jako člowjek, kiž daloko preč ēehniše a wopušći swój dom a da swojim wotročkam móć a kóždemu swoje džělo, a přikaza tež wrótnikej, zo by wón wachował. Wachujće teho dla, přetož wy njewěsće, hdy tón knjez teje khěže přińdže, hač wón přińdže na wječor abo wo pół nocy abo hdyž khapony spěwaju abo na ranjo, tak, zo by wón nahle njepřišoł a namakał was, hdyž spiće. Štož ja pak wam praju, to wam wšitkim praju: Wachujće!

f. tajkich, kiž mějachu dobru
khwalbu.

17. Psalm 34, 2—10. Ja cheu teho Knjeza khwalić kóždy čas, jeho

khwalba dyrbi přeco w mojim rée byé.
Moja duša budže so khwalić teho Knjeza,
tak zo hubjeni słyša a so zwjesela. Po-
zběhujé zo mnu teho Knjeza a powyšmy
jeho mjeno hromadźe. Jako ja teho Knjeza
pytach, wusłyša wón mje a wumože mje
ze wšitkich mojich strachotow. Kotřiž na
njeho pohladaju a jeho nadběhaju, tych sa-
mych wobličo njebudže zahanibjene. Jako
tón khudžina wołaše, słyšeše tón Knjez
a pomhaše jemu ze wšitkich jeho stysk-
nosćow. Jandžel teho Knjeza lěha so wo-
koło tych, kotřiž so jeho boja a wutorhnje
jich. Woptajće a hladajće, kak dobroćiwy
tón Knjez je. Derje temu, kotryž ma na-
džiju k njemu. Bójće so teho Knjeza, wy,
jeho swjeći, přetož kotřiž so jeho boja,
nimaju žaneje nuzy.

18. 2. Tim. 4, 7. 8. Ja sym so
dobre bědzenje bědžił, ja sym doběhał, ja
sym wěru džeržał. Na to je mi wotpoło-

žena króna teje prawdosé, kotruž mi tón Knjez na tamnym dnju, tón prawy sudnik, podać budźe, nie pak mi samemu, ale tež wšitkim, kiž jeho zjewjenje lubuja.

g. tajkich, kiž su w khrobłosći
žiwi byli.

19. Mat. 16, 24—27. Jezus džeše k swojim wučomnikam: Chce-li štó za mnu přiné, tón sam so zaprěj a wzmi swój křiž na so a pój za mnu; přetož štóż swoje žiwjenje chce zakhować, tón budźe to same namakać. Što pomha člowjekej, hdy by wón runje cyły swět dobył a pak na swojej duši škodował? Abo što móže člowjek k wumоženju swojeje duše dać? Přetož wono budźe so stać, zo teho člowjeka syn budźe přiné w krasnosći swojego Wótca ze svojimi jandželemi. A tehdy budźe wón kóždemu dać po jeho skutkach.

20. **1. Thes. 5, 1–10.** Wot tych časow pak a štundow, lubi bratřa, njeje trjeba, wam pisać, přetož wy sami derje dosć wěsće, zo teho Knjeza džeń tak přinć budže, jako paduch w nocy. Přetož hdyž rjeknyć budža: měr je a pokoj, tehdy budže jich nahle skaženje nadpanyć, runje jako bolosć čežku žónsku, a njebudža čeknyć. Wy pak, lubi bratřa, njejsće w čmi, zo by was tón djeń jako paduch nadpanył, wy sće wšitcy džěci teho swětla a džěci teho dnja, my njejsmy wot nocy ani wot čmy. Dha njespijmy teho dla, jako či druzy, ale wachujmy a budžmy strózbi. Přetož kotriž spja, či spja w nocy, a kotriž pjeni su, či su w nocy pjeni. My pak, kiž my teho dnja smy, budžmy strózbi, nawoblekani z kabatom teje wěry a lubošće a z klobukom teje nadžije k

zbóžnosći. Přetož Bóh nas njeje k hněwu postajił, ale k wobsynjenju teje zbóžnosće přez našeho Knjeza Jezom Khrysta, kiž za nas wumrjeł je, zo bychmy my, njech wachujemy aby spimy, tež z nim žiwi byli.

21. Jak. 4, 13—17. Duž teho dla, kiž wy nětk rjeknjeé: Džens abo jutře pónďzemy do teho abo do teho města, a tam chcemy my přez jene lěto wostać a wikować a dobywać, kiž wy wšak nje-wěsće, što jutře budže. Přetož što je waše žiwjenje? para wšak wone je, kotaž na mału khwilu so pokazuje a potom zańdže. Za to wy prajić dyrbjeli: Je-li zo tón Knjez chce a my žiwi smy, dha chcemy to abo wono činić. Nětk pak khwaliče wy so w swojej pyše. Ale wšitka tajka khwalba je zla. Přetož štóż wě dobre činić a nječini, tón ma hrěch,

h. wysoko zestarjonych.

22. Luk. 2, 25—32. A hlaj, jedyn člowjek běše w Jeruzalemje, z mjenom Simeon, a tón samy člowjek běše fromny a bohabojazny a čakaše na israel-ski trošt, a swjaty Duch bě nad nim. A jemu běše wotmolwjenje wot swjateho Ducha so dostało, zo njebudže smjerće widžić, khiba zo by prjedy widžił Khrystusa teho Knjeza. A wón přińdže přez nawabjenje teho Ducha do templu. A jako taj staršej Jezusa to džěćatko do templu přinjesěštaj, zo byštaj za njo činiłaj po wašnju teho zakonja, wza tež wón jeho na swojej rucy a khwaleše Boha a džeše: Nětk pušćiš twojego wotročka, Knježe, po twojim słowje z měrom, přetož mojej woči stej twojego zbóžnika widžiļej, kotrehož přihotował sy přede wšitkimi ludžimi, swětło k rozswěčenju tych pohanow a khwalbje twojego israelskeho luda.

c. Intonacije a kollekty při khowanjach.

1. Zbóžni su ēi morwi, kotriž w tym Knjezu
wumru,

Haj, tón Duch praji, zo woni wotpočuja
wot swojeho džěla.

Modlmy so k Bohu: Knježe, wše-
mocny, wěčny Božo, kiž nas z tuteho
swěta wołaš a horjewzać cheeš do swo-
jeho njebjeskeho kralestwa, tebje prosymy,
ty chcył nam to z wutrobu dać spóznać
a wěrić, zo bychmy so k swojemu wotsal-
ćehnjenju wjeselili a powołanju do twojeho
raja rad a lubje posłuchali, ale tež w tym
Knjezu žiwi byli, zo bychmy w tym Knjezu
wumrjeli a tam w kraju měra hnadnu
mzdu žnjeli, kotruž sy swojim pobožnym
a swěrnym wotročkam slubił, našeho
Knjeza Jezom Khrysta dla. Hamjeń.

2. Ja wěm, zo mój wumožnik žiwy je,
haleluja,

A wón budže mje potom ze zemje horje
zbudžić, haleluja,

Modlmy so k Bohu: Smilny, wěčny
Božo, kiž chceš, zo dyrbimy prjedy z
Khrystusom čeřpić a wumrjeć, dyžli z nim
k krasnosći budžemy pozběhnjeni, spožě
nam hnadnje, zo bychmy so kóždy čas
do twojeje wole podali, w prawej wěrje hač
do našeho kónca stajnje zawostali a so
přichodneho horjestawanja a jeho kras-
nosće troštowali a wjeselili přez Jezom
Khrysta, twojeho lubeho Syna, našeho
Knjeza. Hamjeń.

3. Knježe, wuč nas wopomnić, zo wu-
mrjeć dyrbimy,

Zo bychmy mudri byli.

Modlmy so k Bohu: Kiž sy nam naše
dny wotměrił a nam mjezu stajił, kotruž
njepřekročimy, Knježe a Wótče našeho ži-

wjenja, wuč nas mudrosé a dobrotu twojich pućow w našim žiwjenju a wumrjeću z ponižnym podćisnjenjom a z wěrjacym dowěrjenjom česćić a naš krótki njewěsty čas žiwjenja tak nałožeć, zo bychmy z kóždym dnjom we wěrje krućiši, w swjećenju połniši, k smjerći hotowiši a k wěčnemu žiwjenju khmaniši byli a jenu we wěrje do Jezom Khrysta stroštni a zbóžni wumrjeli, teho sameho twojego Syna, našego Knjeza dla. Hamjeń.

4. Khrystus je to horjestawanje a to žiwjenje,

Štóż do njeho wěri, budže žiwy, hač runje wumrje.

Modlmy so k Bohu: Knježe a zbóžniko, Jezom Khryšće, kiž sy horjestawanje a žiwjenje, a sy nam přez swoje dobyće wěčnu prawdosé, wjesełosé a zbóžnosé zaslužił, tebje prosymy, ty chcył tež nam

wjesełe horjestawanje žiwjenja spožcié a
nas tam wzać, hdžež ty, ze smjeré zbu-
dzeny, knježiš z Wótcom a ze swjatym
Duchom wot wěčnosće hač do wěčnosće.
Hamjeń.

5. Smy žiwi, dha smy temu Knjezej žiwi,
Wumrjemy, dha wumrjemy temu Knjezej.

Modlmy so k Bohu: Kiž sy Knjez
nad morwymi a žiwymi, twoji smy, o
Jezu, njech smy žiwi abo njech wumrjemy.
Pod twojim wšehomócnym přikryćom so
žaneho njezboža njebojímy, hdyž tež w
ćěmnym dole khodžímy. Ani smjeré ani
žiwjenje nas njemóže wotdželić wot lubo-
sće Božeje, kotraž je w Khrystusu Jezusu,
našim Knjezu. Hamjeń.

6. Do twojeju rukow poruču ja swojeho
ducha,

Ty sy mje wumohł, Knježe, ty swěrny Božo.

Modlmy so k Bohu: W twojej rucy,
Knježe, wšehomócny, naše dny steja. Ty

sy je wšitke mudrje wustajił a tež naše wumrjeće je skutk twojeje dobroty. Zwólniwe a cyle so do twojeje wole podawamy, přetož twoja wola je přeco najlepša. Do twojeju rukow so za swoje wotsalčehnjenje poručamy. Tež z našim skónčenjom budžeš derje činić a přez smjeré a žiwjenje nas k wěčnemu žiwjenju powjedžeš. Čiń to nad nami wšitkimi po twojej wulkej smilnosći twojego lubeho Syna, Jezom Khrysta dla. Hamjeń.

7. Budź swěrny hač do smjerée,
Dha chcu tebi krónu žiwjenja dac.

Modlmy so k Bohu: Wšehomócy, wěčny Božo, tebje wutrobnje prosymy, ty chcył nas we wěrje posylnić, zo bychmy w twojej poslušnosći khodzili a kónc swojeje wěry dostali, mjenujcy dušow zbóžnosć. Pomhaj nam k temu twojego Syna, Jezom Khrysta dla. Hamjeń.

8. Khrystus je našich hrěchow dla podaty,

A našeje prawdosće dla zbudženy.

Modlmy so k Bohu: Khwalba a modlenje budź tebi smjerće přewinjerjej, kiž sy wupušćił tych, kotřiž běchu smjertneje bojosće dla swoje žiwe dny k službje wotsudženi, a sy nam wěčne žiwjenje zaslužił, zo, runjež wumrjemy, tola žiwi być dyrbimy. Posylí a załož tule nadžiju we nas, zo bychmy bjez bojosće smjerće žiwi byli a junu we wěrje do tebje stroštni wotsal čahnyli, twojeje lubosće a smilnosće dla. Hamjeń.

9. Khrystus je moje žiwjenje,

A wumrjeće je moje dobyće.

Modlmy so k Bohu: Wšehomócny, wěčny Božo, kiž sy přez svojeho jeničkeho narodženeho Syna wodače hrěchow a wumoženje wot wěčneje smjerće 'slubił, tebje prosymy, ty chcył nas přez svojeho swja-

teho Ducha posylnić, zo w tajkim dowěrjenju na twoju hnadu přez Khrystusa wšědnie přibywamy a tu nadžiju kruće a twjerdźe zakhowamy, zo njewumrjemy, ale wěcne žiwjenje změjemy, přez teho sameho twojego Syna, Jezom Khrysta, našego Knjeza. Hamjeń.

10. Troštuj nas, Knježe, dha smy troštowaní,

Pomhaj nam, dha je nam pomhane.

Modlmy so k Bohu: Wěčny Božo a Wótče, kiž njejsy Bóh morwych, ale žiwych, twoju smilnosć prosymy, ty chcył smjerē mocy a jejnemu žahadļu nas njedać stróżeć, ale nas w twojim Synu w prawej wěrje a při dobrym swědomnju hnadnje zdźeržeć, zo bychmy khřesćijanscy žiwi byli, zbóžnje wotsal ēahnyli, z měrom a z wjesęłosću wusnyli a čiše wotpočowali, hač ty naše rowy wotewriš a nas zaso do žiwje-

nja zbudžiš, přez Jezom Khrysta, našeho Knjeza. Hamjeń.

11. Knježe, nětk pušćiš twojeho wotročka z měrom,

Přetož mojej woči stej twojeho zbóžnika widziłej.

Modlmy so k Bohu: Džak budz tebi, Wótcu smilnosé, kiž nas troštuješ, we wšej našej žałosći, zo nježarujemy, jako či druzy, kotriž žaneje nadzije nimaju. Tež teho (tu) bjez nami wusnjeneho (-nu) sy wumohł ze wšeho złeho skutka a jemu (jej) dopomhał do twojeho njebjeskeho raja. Wuč nas kedźbować na jeho (jejny) wukhod a činié po jeho (jejnej) wěrje. Dowjedź tež nas do swojeho njebjeskeho raja, hdžež žana zrudoba, žane wołanje, tež žana smjerć wjacy njebudże, ale wjeselosće dosć a luta rjanosć po twojej prawicy wěčnje. Hamjeń.

12. Tón Knjez budźe mje wumóc ze wšeho
zleho skutka. a mi zbóžnje do-
pomhać do swojego njebjeskeho
raja,

Kotremuž budź česc wot wěčnosće hač do
wěčnosće.

Modlmy so k Bohu: Smilny Božo, nje-
bjeski Wótče, zo su twoje sudy prawe,
wěmy, tola twoja hnada dyrbi naš trošt
być. Duž troštuj, posylnjej a wodź nas
přez swojego swjateho Ducha, zo so přez
žanu žałosć ani přez žane spytowanje wot
tebje wotwobroćić njedamy, ale zo smy w
twojej bojosći žiwi, w twojej hnadže wu-
mrjemy, w twojim měrje wotsal ēhnjemy,
w rowje pod twojim přikryćom wotpoč-
njemy a stanjemy w twojej mocy k wěč-
nemu žiwjenju, přez Jezom Khrysta, two-
jeho lubeho Syna, našeho Knjeza. Hamjeń.

Při khowanju młodych ludźi.

13. Tón Knjez je jo dał, tón Knjez je jo wzał,

Mjeno teho Knjeza budź khwalene.

Modlmy so k Bohu: Wšehomóczny Božo, njebjeski Wótče, troštuj ze swojim swjatym słowom wutrobu tych, kiž buchu přez zažne woteńdżenje tuteho młodeho khřesćijana zrudženi, a spožč jím to dowěrjenje, zo je žiwy před twojimaj wočomaj a jím skhowany wostanje w twojim raju. Nas wšitkich pak wuč wopomnić, zo je tež naše žiwjenje kaž trawa, kotraž rano kće a skoro zwjadnje, zo bychmy sami sebi žiwi njebyli, ale temu, kiž je za nas wumrjeł a stanył, našemu Knjezej a zbóžnikej Jezusej Khrystusej. Hamjeń.

Při khowanju dźěći.

14. Dajēe dźěćatkam ke mni přinć a nje-
wobarajē jím,

Přetož tajkich je kralestwo Bože.

Modlmy so k Bohu: Wšehomóeny,
wěčny Božo, kiž sy tole dźěćatko z tu-
teho hrěšneho swěta k sebi žadał a do
swojego njebjeskeho raja wzał, tebje pro-
symy, ty cheył nám to w prawej wěrje
póznać dać, zo bychmy so tež k swojemu
wotsalčehnjenju z wutrobu wjeselili a po-
wołanju do twojego raja rad a lubje po-
słuchali, přez Jezom Khrysta, twojego lu-
beho Syna, našeho Knjeza. Hamjeń.

Při khowanju morwonarodźeneho
dźěsća.

15. Teho Knjeza rada je dźiwna,
A jeho mudrość je krasna.

Modlmy so k Bohu: Smilny, wěčny
Božo, twoje puće su sama dobrota a

prawda, a štož ty činiš, je derje činjene. Teho dla steji naša wěra a nadžija twjerdźe, zo nas, hač runjež džiwnje, tola kóždy čas zbóžnje wodžiš. Tam twojich pućow mudrosć w swětle póżnajemy a budźemy za wjesele a zrudobu ée khwalić do wěčnosće. Hamjeń.

d. Pohrjebne modlitwy.

1.

Wšehomócny, wěčny Božo, twoje lěta nihdy njepřestanu, my pak so po času minjemy, přetož wšitko čělo je jako trawa a wšitka člowječna krasnosć jako trawna kwětka. Wuč nas wopomnić, zo budže kónce z nami a zo ma naše žiwjenje mjezu, kotruž žadyn njepřekročimy, zo bychmy wšědne swoje lampy pyšili a na zbóžne skónčenje we wérje čakali. Duž daj nam kóždy čas pohladować na našeho

Knjeza Jezom Khrysta, kiž je smjerći mójc wzał, žiwjenje pak a njezachodnosć na swětło přinjesł. Zdérž nas přez swojeho Ducha we wérje a při dobrym swědomnju, zo bychmy na célo njesyli, wot kotrehož skaženje žnjemy, ale na ducha, zo bychmy žnjeli wěčne žiwjenje. Při woteídzenju našich lubych, kotříž w Knjezu wumru, daj nam pónznać, zo su zbóžni wot nětko, zo wotpočuja wot swojeho džěla, zo su k tebi dόšli, hdžež njeje ani zrudoba, ani wołanje, ani bolosć, a zo ty wšitke sylzy z jich wočow zetrěješ. Knježe, naš Božo, ty widžiš wšu žałosć a wšo hubjenstwo, khudži swoju wěc tebi poručuja, ty sy wudowow a syrotow rādziél, pomocnik a wótc. Zjew so ze swojim mócnym troštom wšitkim zrudnym a spytowanym a daj, zo bychu z tymi nje-

boćičkimi, kotrychž žaruja, junu z wjesełoséu stajeni byli před twoje swjate wo-bličo. A hdyž naš čas a naše skónčenje přińdže, dha daj nam jako twojim wotroč-kam z měrom áahnyć. Zwarnuj nas před zlej nahłej smjerću, spožč, zo połni wěry a napjelnjeni z płodami prawdosće před tebje stupimy, swojeho ducha do twojeju rukow poručimy a tak swój běh dokonjamy a z wjesełoséu zapřimnjemy wěcne žiwje-nje. Hamjeń.

2.

Wšehomócny, wěcny Božo, twojej do-broče a smilnosći so džakujemy, zo sy našemu sobubratrej (našej sobusotře) w Khrystusu zbóžnje wusnyć dał a sy jeho (ju) ze wšeho křiža po twojim slubjenju přez smjerć wuwjedł. Přetož my na tym njekhablamy, zo sy ty jeho (jejnu) dušu

k sebi do njebjeskeho wjesela wzał, a zo tež jeho (jejne) čělo, kotrež smy do zemje khowali, na tamnym dnju k wěčnej krasnosći zbudžiš. A tak će prosymy, ty chcył přez swoju hnadu tež nas we wěrnej pokuće, w prawej wěrje a we wšej bohabojosći kóždy čas zdžeržeć, zo bychmy tu na zemi khřesćijanscy žiwi byli a junu w Jezusu Khrystusu zbóžne skónčenje dostali a na sudnym dnju k wěčnemu žiwjenju zbudženi byli. Hamjeń.

3.

Knježe Jezom Khryšće, tebje khwalimy, zo sy smjerći móć wzał, žiwjenje pak a njezachodnosć na swětło přinjesł přez swój evangelijon. Na tebje so spušćamy jako přewinjerja smjerće, k tebi so modlimy jako k horjestawanju a k žiwjenju, w zjenočenju z tobú samym pytamy swoju

zbóžnosé. Sčiní zwjazk lubosče bjez tobu
a bjez nami tak kruty, zo ani smjeré nas
rózno džélić njezamóže. Daj nam tebi
žiwym być, zo bychmy junu tež tebi wu-
mrjeli. A w našim poslenim bědženju
pomhaj nam, ty wulki dobyčeřski ryčerjo,
zo z twojej mocu wšitkich njepřečelow
přewinjemy a wšitko za wěčnosé derje
dokonjamy. A hdyž so wjacy modlić nje-
zamóžemy, dha daj twojemu swjatemu
Duchu nas zastupić z njewurjeknjenym
zdychowanjom, a dowjedź nas z twojim
njebjeskim swětlom přez čěmny doł smjerē
k tebi do twojeho raja. Haj, Knježe, a
hdyž budže najćmišo wokoło nas a na-
šim wutrobam nanajstysknišo, dha požoh-
nuj nas z pokojom twojeje smjerē twojeje
lubosče dla. Hamjeń.

4.

Wšehomócny, smilny, wěčny Božo,
kiž sy hrěcha dla na člowjekow połožił,
zo dyrbja wumrjeć, ale pak tež, zo nje-
bychu wěčnje w mocy smjerēe wostali,
twojego lubeho Syna Jezom Khrysta, kiž
bě bjez hrěcha, za nas do smjerēe dał,
přiwobroć k nam, twojim džěćom, twoje
wótene wobličo a daj hnadu, zo bychmy,
kóždy sam za so, wot tuteho pohrjeba to
za swoju dušu měli, zo bychmy kóždy
čas wopomnili, kak so tež my, hdyž
so tebi zespodoba nas domoj zawałać,
zaso do zemje wobroćimy, zo bychmy
sebi swěru k wutrobje wzali, kak na
tutym swěće žaneho wobstajneho města
nimamy. A spožč nam swojego swjateho
Ducha móć, to pytać, štož je horjeka, a
kóždy čas khodžić po twojej swjatej woli,
zo bychmy na sudnym dnju stanyli k

wěčnemu žiwjenju, přez twojeho Syna,
Jezom Khrysta, našeho Knjeza. Hamjeń.

5.

Knježe, naš Božo, žarujo wo našeho
sobubratra (našu sobusotru) dowěrnje swoju
wutrobu k tebi pozběhujemy a če khwa-
limy za nadžiju wěčnego žiwjenja, kotruž
sy nam dał a přez wšelake swědčenja
wobtwjerdžił. Haj, my so dowěrjamy
słowu twojeho jeničkeho narodzeneho, k
prawicy twojeje majestosće powyśeneho
Syna: Wótče, ja chcu, hdźež ja sym, zo
bychu tež či pola mje byli, kotrychž sy
mi dał, zo bychu tu krasnosć widżeli,
kotruž sy mi dał; ja sym to horjesta-
wanje a to žiwjenje, štóż do mnje wěri,
budźe žiwy, hač runje wumrje. My wěmy,
hdyž naša zeńska khěža rozłamana budźe,

zo wot tebje nowe twarjenje mamy, dom,
kiž njeje z rukomaj sčinjeny, ale wěčny
je w njebjesach. Wysoko khwaleny budź,
Božo a Wótče našeho Knjeza Jezom Khry-
sta, zo sy nas po swojej wulkej smilnosći
z nowa porodził na žiwu nadžiju přez
horjestaće Jezom Khrysta wot morwych!
Wožiwjej, posylnjej a założej tule wulku
nadžiju přeco bóle w našej wutrobje, zo
z ēichim poddaćom do twojeje swjateje
wole bolosć dželenja wot swojich znjesć
nawuknjemy, zo bychmy přez sylzy, kotrež
při rowach swojich lubych płakamy, na-
džije połni k našej přichodnej domiznje
horje zhadowali, hdžež dyrbimy z nowa
zaso z nimi zjenoćeni być, a zo bychmy
tež my na kóncu swojego zeńskeho běha
stroštnje swojego ducha do twojeju rukow
poručili. Hamjeń.

Modlitwy za wosebite khowanja.

Při khowanju džěći.

1.

Wšehomócy Božo, njebjeski Wótče,
kiž sy po twojej njewuslědniwej, ale mu-
drej a hnadnej woli dušu lubeho džesá
z tuteho swěta k sebi zawałał, tebje pro-
symy, troštuj ze swojim swyatym słowom
wutroby, kiž buchu přez jeho zažne woteń-
dzenje zrudžene. Spožč wosebje žarowa-
cymaj staršimaj swoju hnadu, zo byštaj
so w pokornosći a dowěrjenju, w sćeŕpli-
wosći a nadžiji twojej wótcej woli jako
twojej džesći podéisnyłój. Płodź do njeju
wjesełe dowěrjenje, zo je jeju džěćo žiwe
před twojimaj wočomaj a zo jo junu zaso
namakataj we wjeselu wěčnego žiwjenja.
Daj, zo bychu so nad nimaj pod tutej
tyšnosću twoje zbóžne wotpohladanja do-

pjelniłe, a zo by woteńdżenje jeju dźesća
jimaj wutrobu mócnje k tebi a do two-
jeho njebjeskeho raja éahnyło. Nas wšit-
kich pak zbudź, zo bychmy so z časom
nakazali a na sprawnosći mykle, na pokor-
nosći a dowěrjenju, na wěrje a lubosći
byli kaž dźeći. Daj nam, doniž hišće na
zemi khodźimy, z pomocu swjateho Ducha
na swjećenju přibjerać w twojej bojosći,
zo móhli junu z wjesełosću před tebje
stupić, Jezom Khrysta, našeho Knjeza a
zbóžnika dla. Hamjeń.

2.

Knježe, wšehomócný Božo a Wótče,
tebi so za wšu smilnosć a swěru dźaku-
jemy, kotruž sy tuteimu wusnjenemu dźe-
séu za jeho krótke žiwjeńčko na zemi
wopokazał, a tebje wosebje za hnadu a
dar swjateje khřéenicy khwalimy, kotruž

sy jemu popřał, a přez kotruž sy jo za swoje dźěco a za herbu wěčneho žiwjenja přijał, tak zo w žanej njewěstosći njejsmy, zo ty nětka jeho dušu w njebjesach a w towařtwje jandželow z wjeselom a z radosću wěčnje wokřewješ. Změruj z tajkim troštom jeho staršeju a přečelow a zahoj te rany, kiž je smjeré tuteho dźesća jich wutrobam načiniła, z miłym balsamom swojego wobzbožaceho słowa. Nas wšitkich pak, kiž hišće we woblečenju smjerée khodźimy, posylnjej a zdžerž přez svoju hnadu a smilnosć we wěrje, zo bychmy w twojej službje a poslušnosći swój hišće zbytkny čas žiwjenja bjez přestaća přebyli a skónčnje towařšojo twojego raja w Khrystusu Jezusu byli. Hamjeń.

3.

Při khowanju morwonarodženeho
džěsća.

Knježe, naš Božo, twoje mysle njejsu
naše mysle a naše puće njejsu twoje
puće. Ty njejsy to džěćatko, při kotrehož
rowje stejimy, do zemškeho žiwjenja zbu-
džił ani te nadžije dopjelnił, kotrež běchu
jeho přirodženi na jeho narod stajili.
Ale ty činiš tola derje z nami, runjež
nam twoja rada njewuslědžena wostawa.
Ty zrudžuješ, ale so tež zaso smiluješ.
My mamy Boha, kiž pomha, a Knjeza
Knjeza, kiž tež wot smjerće wumože.
Duž zhibujemy tež při rowje swoje kolena
k tebi, k Wótcej našeho Knjeza Jezom
Khrysta, kiž sy prawy Wóćec nade
wšěmi, kotrymž džěći rěkaju w njebje-
sach a na zemi, a tebje prosymy, ty
chcył wšěm blizkim tuteho džěsća a nam

wšitkim móc spožcić po bohastwje swojeje smilnosće, zo bychmy so posylnili přez twojeho Ducha na znutřknym člowjeku a w pokornosći prajili: Twoja swjata wola so stań. Hamjeń.

4.

Při khowanju młodzенca
abo knježny.

Knježe, naš Božo, ze žarowacej wtrobu smy tutemu młodzencej (tutej knježnje) k jeho (jejnemu) poslenjemu wotpočinkej pósłali. Wjele nadzíjow jeho (jejnych) přirodzenych přečelow je z nim (z njej) do rowa spadało. Tola, što móže twojej rucy wobarać a prajić, što ty činiš? Duž so w pokornosći k tebi modlimy a so twojej woli oddawamy a so tebi za wše twoje dobroty džakujemy, kotrež sy tutemu wusnjenemu (tutej wusnjenej) wot małosće sem wopokazał a

z kotrymiž sy jeho (ju) z lutej luboséu k sebi áahnył. Wuliwaj nětko tež trošt swojego słowa do wutroby tych, kiž jeho (jejneho) zažnego woteńdzenja dla žaruja, a posylnjej jich z tej wěru, zo chceš jich po swojim wótcnym wodženju tež přez křiž a tyšnosć k sebi áahnyć. Nam wšitkim pak dawaj při zachodnosći našeho časnego žiwjenja wopomnić, što so k našemu měrej hodži, zo bychmy před kničomnymi žadosćemi swěta čěkali, hrěcha so wostajili, naše žiwjenje po twojej woli złožowali a junu z wjesełosću před twojim wobličom so zjewili. To nam pomhaj, Knježe, swojego Syna, Jezom Khrysta dla. Hamjeń.

5.

Při khowanju wysoko zestarjeneho.

Knježe, wšehomócy Božo a Wótče, kiž sy slubił: Ja chcu was nosyć hač do starosće a hač wy zešědžiwiće, ja

chcu was zběhać a nosyć a wumóc, tebi so z wutroby džakujemy, zo sy tole slubjenje nad našim (-šej) wusnjenym (-nej) dopjelníł a jeho (ju) přez dołhi rynk lětow ze wšelakimi dopokazmami swojeje swěr-nosće a smilnosće požohnował. Wosebje so tebi džakujemy, zo sy jemu (jej) k přihotowanju na wěčnosć dołhi hnadny čas spožcił, w kotrymž je twoje džiwne, ale stajnje mudre a zbóžne rukowanje nad čłowskimi džěćimi mohł (-ła) wohladać a sam (-ma) na swojej wutrobje k česći a khwalbje twojeje mocy a hnady zhonić.

Ty sy jeho (ju) nětko po twojej smilnosći ze wšeje prócy a bědnosće tuteho časnego žiwjenja wumohł a jemu (jej), kaž směmy po twojim słowje so nadžijeć, dopomhał do twojego njebjeskeho raja. Pomhaj nětko, ty swěrny Knježe a Božo, zo tež my so na zbóžne wotsal-éhnjenje z tuteho swěta hotujemy. A

dokelž njewěmy, hač budže našich dnjów na swěće wjele abo mało, dha spožč nam hnadu, zo bychmy swój hnadny čas derje nałożeli a džěłali, dokelž je džen, prjedy hač nóc přińdže, hdzež nichtón džělać němőže. A hdyž budže čas našeho wotsal-čehnjenja tudy, dha smil so hnadnje na naší duši a daj nam w dowěrjenju na twoju smilnosć z měrom wusnyć a tam krónu česče dostać, kotruž sy swojim swěrnym wotročkam slubił, přez Jezom Khrysta, twojeho Syna, našeho Knjeza. Hamjeń.

6.

Při nahļej smjeréi.

Wěčny Božo, smilny Wótče, naše dny su wot tebje na dłóní wotměrjene a naše žiwjenje je jako ničo před tobu. Zawěsče wšitey ludźo su cyle kničomni, hač runje steja. Ty sy nas přez nahļu smjeré teho (teje), kotrehož (-ruž) smy nětkole do

zemje położili, do wulkeho njeměra, wo-
sebje pak jeho (jeje) bližšich přečelow
do hļubokeho žarowanja stajił. A tak
wosebje za nich prosymy, změruj jich ze
swojim bohatym troštowm a wzmi jich do
swojego wótcnego kedźbowanja. Spožč jím
móć, tu ćežkotu, kotruž sy na nich pósłał,
z ćichim poddaćom do twojeje wole znjesć,
a daj jím pokoj a měr namakać w tej
wěrje, zo dyrbja tym, kiž tebje lubuja,
wšitke wěcy k lěpšemu słužić. Nas wšit-
kich pak wuč swěru wopomnić, zo je tež
naše žiwjenje kaž kwětka na poli, kotraž
mału khwilku kćěje, bórzy pak zwjadnje.
Stej nam k pomocy z twojej hnadu, zo so
ze wšědnej pokutu na njewěsty džeń našeho
wumrjeća hotujemy. Złož cyłu našu mysl
na njebjesa a daj nam we wachowanju
a modlenju namakanym być, hdyž twój
Syn přińdže a z nim jeho mzda. Pom-
haj nam, swěrny Božo, tak žiwym być,

zo móhli junu w měrje a w zbóžnej nadžji wěčneho žiwjenja wumrjeć. Hamjeń.

7.

Při tajkich, kiž su dobru khwalbu zawostajili.

Luby njebjeski Wótče, tebi so z hļubokosće swojeje wutroby džakujemy za wšo dobre, štož sy našemu (-šej) wotmrjetemu (-tej) wot małosće sem hač k jeho (jeje) kóncej na čele a na duši wopokazał. Nětk sy jeho (ju) tež wumohł ze wšeho złeho skutka na zemi a jemu (jej) zbóžnje dopomhał do twojego njebjeskoho raja. Za to so tebi džakujo pak tež za nas prosymy, zo bychmy w stajnej pokuće, w prawej wěrje, w khřesćijanskej sćeípliwości, we wobstajnej nadžji so k podobnemu zbóžnemu khodženju hotowali a kónc swojeje wěry, mjenujcy duše zbóžnosć, dostali. Wobaraj, o Knježe, wšemu

złemu. Pomhaj, zo přewinjemy a swěrni smy hač do smjerče, zo by nam so dostała króna wěčneho žiwjenja, to wšo Jezom Khrysta, jeho bolozneje smjerče a jeho dobyčeřského horjestaća a k njebju stpića dla w mocy swjateho Ducha. Hamjeń.

8.

Při kkowanju tajkeho, kotrehož mjeno žaneje wěsteje khwalby nima.

Wšehomócny Božo, smilny Wótče, twoju wulku smilnosé prosymy, ty chcył nas přez swojego swjateho Ducha w prawej wěrje posylnić a zakhować. Daj nam přez swojego swjateho Ducha naše wšelake hrěchi a twój strašny hněw přećiwo hrěcham póżnać a wobroć naše wutroby k tebi, zo bychmy přez twoju hnadu pytali, štož je horjeka, hdžež je Khrystus, twój Syn, naš Knjez a zbóžnik, sedżo na twojej prawicy přeco a wěcnje. Na po-

sledku nam móc spožčej, zo bychmy wšěd-
nje hrěchej dale bóle wotemrjeli, we wěr-
nej bratrowskej lubosći bjez sobu žiwi
byli, tebi w swjatosći a prawdosći swoje
žiwe dny słužili, k wumrjeću swoju wu-
trobu přez twoje słowo w prawej wěrje
hotowali a přez twoju smilnosć zbóżne
skónčenje k wjeseļemu horjestaću dostali,
přez Jezom Khrysta, twojego Syna, našeho
Knjezá. Hamjeń.

e. **Swjaty wótčenaš.**

Wótče naš, kiž sy w njebjesach, swje-
ćene budź twoje mjeno, přińdź k nam
twoje kralestwo, twoja wola so stań kaž
na njebju tak tež na zemi, nas wšědny
khlěb daj nam džensa a wodaj nam naše
winy, jako my wodawamy našim winikam,
a njewjedź nas do spytowanja, ale wumož
nas wot teho złeho. Přetož twoje je to

kralestwo a ta móc a ta česć hač do
wěčnosće. Hamjeń.

f. Požohnowanje.

Tón Knjez požohnuj tebje a zwarnuj tebje.
Tón Knjez rozswěć swoje wobličo na tebi
a budź tebi hnadny.

Tón Knjez pozběhní swoje wobličo na tebje
a daj tebi swój měr †. Hamjeń.
